

PRZECIWDZIAŁANIE HANDLOWI LUDŹMI

WOJEWODA LUBUSKI

I miejsce w konkursie Wojewody Lubuskiego pt. „NIE bądź ofiarą Handlu Ludźmi” w 2023 r.
Autorka: Julia Korytowska, uczennica I Liceum Ogólnokształcącego w Żarach

WOJEWÓDZKI ZESPÓŁ DS. PRZECIWDZIAŁANIA HANDLOWI LUDŹMI

Lubuski Urząd Wojewódzki
Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania
Handlowi Ludźmi

LUBUSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI

ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wielkopolski
Tel. +48 957 851 400, e-mail: polityka.spoleczna@lubuskie.uw.gov.pl

Zgodnie z art. 22 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do zadań wojewody należy koordynowanie – w ramach systemu pomocy społecznej – działań w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi oraz wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi.

Zespół został powołany Zarządzeniem Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2014r. Aktualnie skład Lubuskiego Zespołu stanowi 27 osób, przedstawicieli służb i instytucji mających styczność z problematyką handlu ludźmi na terenie województwa lubuskiego. Cele działalności Zespołu to stworzenie platformy wymiany informacji dot. roli i kompetencji poszczególnych podmiotów zaangażowanych w działania profilaktyczne i udzielanie wsparcia ofiarom handlu ludźmi, podjęcie szerokich działań zgodnie z inwencją członków Zespołu i zdiagnozowanymi potrzebami na terenie województwa lubuskiego.

Wyróżnienie w konkursie Wojewody Lubuskiego pt. „NIE bądź ofiarą Handlu Ludźmi” w 2023 r.
Autorka: Maria Kolasa, uczennica I Liceum Ogólnokształcącego w Żarach.

Szanowni Państwo,

w ramach obchodów Europejskiego Dnia przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu, który przypada na 18 października 2024 r., pragnę Państwu przekazać okolicznościowy folder, przygotowany przez Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi.

Polska z uwagi na swoje położenie geopolityczne – w kontekście handlu ludźmi – jest jednocześnie krajem pochodzenia, tranzytowym oraz docelowym dla ofiar handlu ludźmi.

Każdy z nas może zetknąć się z tym procederem. Problem ten może dotyczyć kogoś bezpośrednio lub możemy zaobserwować sytuację, która wzbudzi wątpliwości.

Przygotowany folder ma na celu zapoznanie odbiorcy z tematem handlu ludźmi oraz wskazanie służb i instytucji, które udzielają pomocy ofiarom oraz zajmują się wykrywaniem przestępstw. Znajdują się tu również wskazówki na co zwrócić uwagę np. przy podejmowaniu pracy za granicą.

Dziękuję młodzieży ze szkół ponadpodstawowych z województwa lubuskiego, za aktywny udział w konkursie pt. „NIE bądź ofiarą Handlu Ludźmi” w 2023 r. Przesłane prace konkursowe dot. tej trudnej tematyki – wzbogaciły poniższą publikację.

Chciałbym, aby ten folder był inspiracją do podjęcia rozmów w zakresie zagrożeń oraz przeciwdziałaniu handlowi ludźmi.

Marek Cebula
Wojewoda Lubuski

Handel ludźmi jest zbrodnią, polegającą na wykorzystaniu drugiego człowieka np.: do pracy przymusowej, w żebractwie, w prostytutce i do popełniania przestępstw

- godzącą w godność i wolność człowieka,
- popełnianą często z użyciem przemocy fizycznej i psychicznej,
- powodującą poważne skutki psychiczne u ofiar,
- nawet w sytuacji, gdy została popełniona za zgodą ofiary,

ofiarą handlu ludźmi może stać się każdy !!!

W polskim prawie zjawisko zdefiniowano w kodeksie karnym Art. 115. KK § 22.

„Handlem ludźmi jest werbowanie, transport, dostarczanie, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie osoby z zastosowaniem:

- 1) przemocy lub groźby bezprawnej,
  - 2) uprowadzenia,
  - 3) podstępu,
  - 4) wprowadzenia w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania,
  - 5) nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia lub stanu bezradności,
  - 6) udzielenia albo przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy osobie sprawującej opiekę lub nadzór nad inną osobą – w celu jej wykorzystania, nawet za jej zgodą, w szczególności w prostytutce, pornografii lub innych formach seksualnego wykorzystania, w pracy lub usługach o charakterze przymusowym, w żebractwie, w niewolnictwie lub innych formach wykorzystania poniżających godność człowieka albo w celu pozyskania komórek, tkanek lub narządów wbrew przepisom ustawy.
- Jeżeli zachowanie sprawcy dotyczy małoletniego, stanowi ono handel ludźmi, nawet gdy nie zostały użyte metody lub środki wymienione w pkt 1–6.”

PODEJRZEWASZ, ŻE WIDZISZ OFIARĘ HANDLU LUDŹMI - REAGUJ!!!

SKONTAKTUJ SIĘ OSOBIŚCIE Z NAJBLIŻSZĄ JEDNOSTKĄ POLICJI
LUB ZADZWOŃ POD NUMER TELEFONU 112

Ofiary handlu ludźmi w Polsce to najczęściej:
osoby młode (zarówno kobiety, jak i mężczyźni),
z wykształceniem podstawowym, bezrobotne
i o niskim statusie materialnym.

Ofiary najczęściej są wykorzystywane do:
prostytcji, pracy przymusowej, żebractwa,
do popełniania przestępstw
(np. kradzieży, włamań, rozprowadzania narkotyków),
praktyk niewolniczych
(np. eksploatacji w gospodarstwach domowych),
wyłudzenia świadczeń socjalnych i kredytów,
zawierania fikcyjnych małżeństw.

IV miejsce w konkursie Wojewody Lubuskiego pt. „NIE bądź ofiarą Handlu Ludźmi” w 2023 r.
Autorka: Marta Grygowska, uczennica I Liceum Ogólnokształcącego w Żarach

ZACHOWANIA I ZDARZENIA, KTÓRE POWINNY WZBUDZIĆ CZUJNOŚĆ – UWAŻAJ!

- Nie oddawaj nikomu dokumentów.
- Nie oddawaj nikomu telefonu.
- Uzgodnij wcześniej koszt transportu.
- Zapytaj osobę z którą masz zamiar podróżować o dokładny adres, numer telefonu, poproś o okazanie dokumentu.
- Spisz numer rejestracyjny pojazdu.
- Poinformuj najbliższych gdzie i z kim jedziesz.
- Słuchaj własnej intuicji.

Wyróżnienie w konkursie Wojewody Lubuskiego pt. „NIE bądź ofiarą Handlu Ludźmi” w 2023 r.
Autorka: Milena Stosik, uczennica Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu

EURES – BEZPIECZNE I GODNE ZAUFANIA OFERTY PRACY

EURES, Europejskie Służby Zatrudnienia to sieć współpracy publicznych służb zatrudnienia państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

PRZEGLĄDASZ OFERTY PRACY ZA GRANICĄ – ZWRÓĆ UWAGĘ NA NASTĘPUJĄCE ELEMENTY:

- Pośrednik żąda płatności z góry za załatwienie formalności.
- Nie możesz nawiązać kontaktu z pracodawcą. Nie znasz pełnej nazwy firmy, adresu czy numeru telefonu przyszłego pracodawcy.
- Nie otrzymałeś umowy o pracę, ani dokładnych informacji dotyczących wykonywanej pracy.
- Musisz natychmiast podpisać dokumenty, których treści nie rozumiesz.
- Praca, którą masz wykonywać wymaga specyficznego wykształcenia i doświadczenia, których nie posiadasz, a zaoferowano ci bardzo wysokie wynagrodzenie.

SZUKASZ PRACY ZA GRANICĄ?

- Skorzystaj z bazy ofert EURES na stronie: <https://eures.praca.gov.pl/>
- Sprawdź czy polska agencja pośrednictwa jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Agencji Zatrudnienia w Polsce na stronie: <http://stor.praca.gov.pl/portal/#/kraz>
- Nawiąż kontakt z pracodawcą.
- Sprawdź opinie online.

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

SŁUŻBY I INSTYTUCJE W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM ZAANGAŻOWANE W IDENTYFIKACJĘ, ZWALCZANIE HANDLU LUDŹMI I POMOC JEGO OFIAROM:

POLICJA

Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim

ul. Kwiatowa 10, 66-400 Gorzów Wielkopolskim

Centrala tel.: 47 791 19 00

Telefony alarmowe: 997, 112

Zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstwa handlu ludźmi oraz innych czynów zabronionych z nim związanych wykonują w toku służby policjanci, w szczególności służby kryminalnej, śledczej oraz prewencyjnej.

Od 22 września 2016 r. w Policji obowiązuje „Zarządzenie nr 14 Komendanta Głównego Policji w sprawie wykonywania przez Policję niektórych zadań w zakresie wykrywania handlu ludźmi”.

W służbie kryminalnej i śledczej tworzy się komórki organizacyjne Policji właściwe do walki z handlem ludźmi albo wyznacza się koordynatora do walki z handlem ludźmi; w służbie prewencyjnej wyznacza się koordynatora.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

Państwowa Inspekcja Pracy

Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze

ul. Dekoracyjna 8, 65-722 Zielona Góra

tel. 68 451 39 00, e-mail: kancelaria@zgora.pip.gov.pl

Państwowa Inspekcja Pracy jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w zakresie określonym w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

Do zadań Państwowej Inspekcji Pracy należy m.in.:

- nadzór i kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów dotyczących stosunku pracy, wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy;
- kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, wykonywania działalności oraz wykonywania pracy przez obywateli polskich i cudzoziemców;
- kontrola prowadzenia agencji zatrudnienia.

NADODRZAŃSKI ODDZIAŁ STRAŻY GRANICZNEJ

Nadodrzański Oddział Straży Granicznej

ul. Poprzeczna 1, 66-600 Krosno Odrzańskie

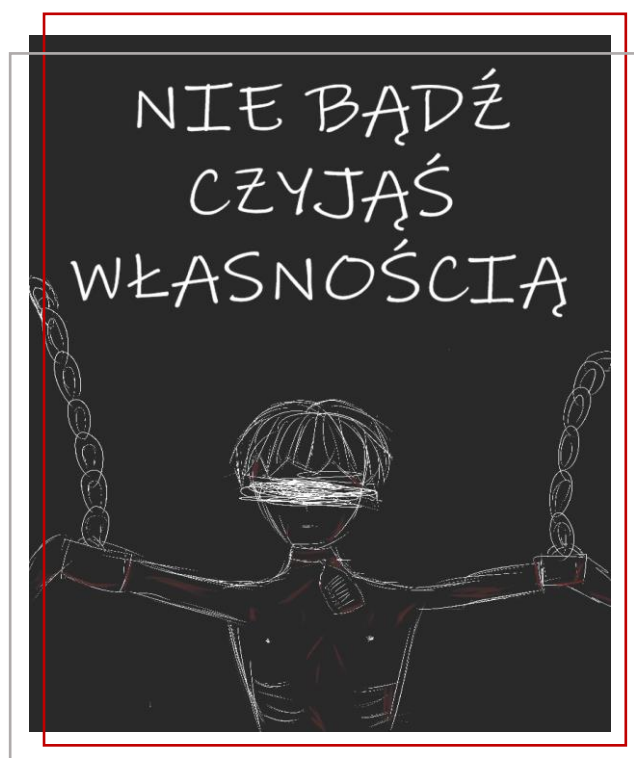
Telefon Interwencyjny SG: 800 422 322

Telefon Zaufania NoOSG: +48 68 358 22 22

Do najważniejszych zadań Straży Granicznej należą:

- ochrona granicy państwowej na lądzie i morzu;
- organizowanie i dokonywanie kontroli ruchu granicznego;
- zapobieganie i przeciwdziałanie nielegalnej migracji;
- wydawanie zezwoleń na przekraczanie granicy państwowej, w tym wiz;
- rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców w zakresie właściwości Straży Granicznej;
- zapobieganie przemieszczaniu, bez zezwolenia wymaganego w myśl odrębnych przepisów przez granicę państwową środków odurzających i substancji psychotropowych oraz broni, amunicji i materiałów wybuchowych;
- przeprowadzanie kontroli legalności wykonywania pracy/prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom i niewolnictwa oraz ściganie ich sprawców;
- rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw handlu ludźmi.

II miejsce w konkursie Wojewody Lubuskiego pt. „NIE bądź ofiarą Handlu Ludźmi” w 2023 r.

Autor: Maciej Dylewicz, uczeń Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganie

POMOC OFIAROM HANDLU LUDŹMI OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomocy ofiarom handlu ludźmi udzielają ośrodki pomocy społecznej na podstawie **art. 7 pkt. 7a ustawy o pomocy społecznej**.

O uzyskanie takiej pomocy mogą ubiegać się ofiary handlu ludźmi, które są uprawnione do korzystania z pomocy społecznej, tj.:

- obywatele polscy i cudzoziemcy legalnie przebywający na terytorium RP;**
- cudzoziemcy legalizujący pobyt na podstawie przyznanego im statusu domniemanej ofiary handlu ludźmi.**

Obywatelom polskim oraz cudzoziemcom legalnie przebywającym na terytorium RP zakres pomocy ustalany jest na podstawie rozeznaczonych przez pracownika socjalnego potrzeb osoby ubiegającej się o pomoc (art. 5 ustawy). Cudzoziemcom i osobom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia potwierdzającego domniemanie, że cudzoziemiec jest ofiarą handlu ludźmi przysługuje prawo do świadczeń w formie: interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego (art. 5a ustawy). Można również udzielić schronienia na okres ważności ww. zaświadczenia.

Nie jest wymagane przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego ani ustalenie sytuacji materialnej. Do udzielenia pomocy właściwa jest gmina miejsca pobytu cudzoziemca.

Praca zgłoszona do konkursu Wojewody Lubuskiego p.t. „NIE bądź ofiarą Handlu Ludźmi” w 2023 r.
Autorka: Maryna Ryś, uczennica Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych w Żaganiu

OGÓLNOPOLSKIE ORGANIZACJE UDZIELAJĄCE WSPARCIA

KRAJOWE CENTRUM INTERWENCYJNO-KONSULTACYJNE dla ofiar handlu ludźmi (KCIK), Warszawa, tel. 22 628 01 20, www.kcik.pl

KCIK zapewnia:

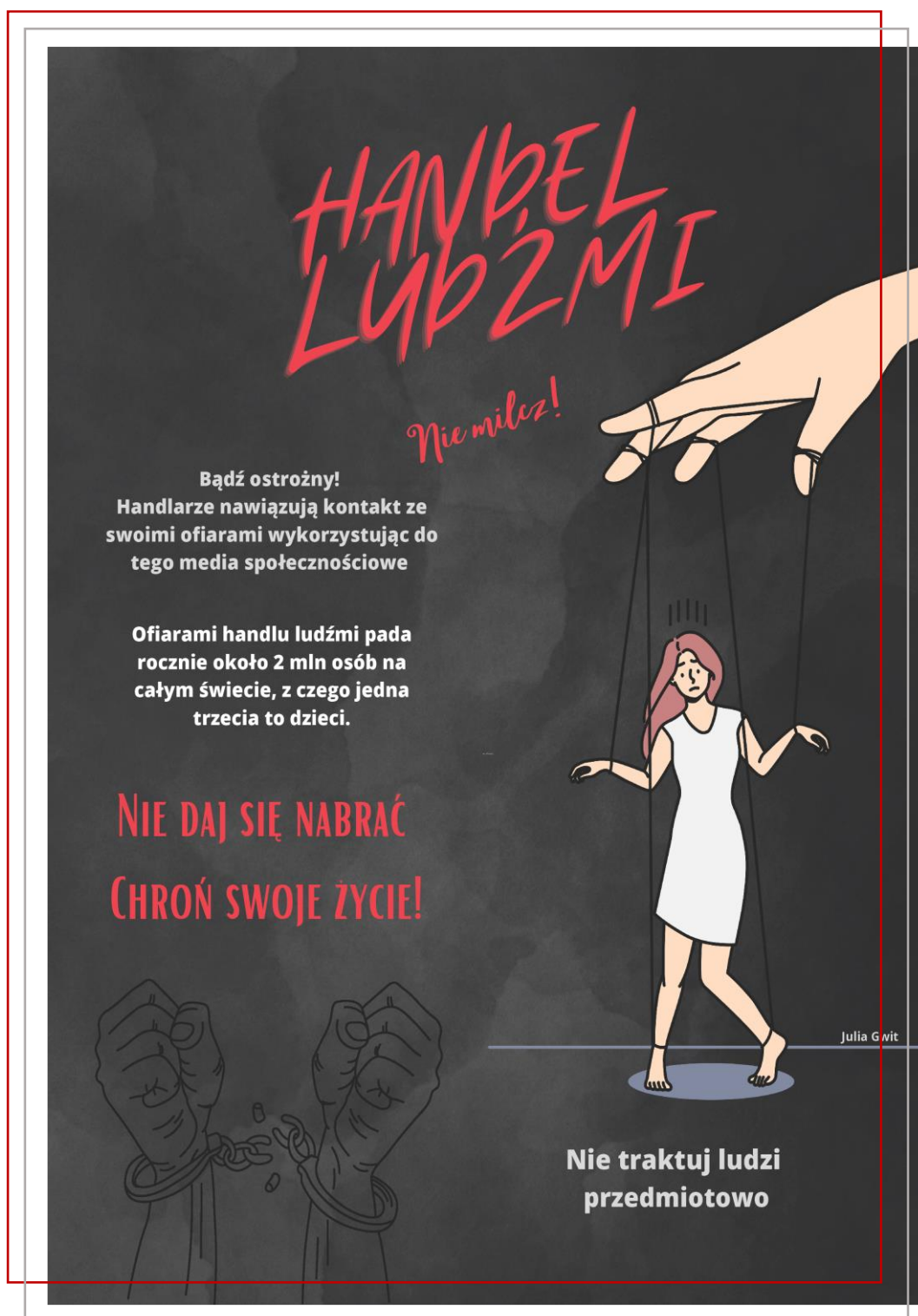
- telefon zaufania;
- całodobowy kontakt telefoniczny;
- bezpieczny nocleg;
- pomoc medyczną;
- pomoc tłumacza;
- wsparcie psychologiczne;
- konsultacje prawne;
- zaspokojenie podstawowych potrzeb: wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieniczne.

LA STRADA Fundacja Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu,
Warszawa, tel. 22 628 99 99, <https://strada.org.pl/>

STOWARZYSZENIE PO MOC dla kobiet i dzieci im. M. Niepokalanej,
Katowice tel. 32 255 38 69, <https://www.po-moc.pl/pl>

MIĘDZYNARODOWA ORGANIZACJA DS. MIGRACJI (IOM),
Warszawa, tel. 666 34 34 66, <https://poland.iom.int/pl>

Fundacja Itaka-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
Linia Wsparcia 22 654 70 70, <http://www.itaka.org.pl/>
Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka 116 000

Praca zgłoszona do konkursu Wojewody Lubuskiego pt. „NIE bądź ofiarą Handlu Ludźmi” w 2023 r.
Autorka: Julia Gwit, uczennica Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kamieniu Małym

---

Folder opracował Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w województwie lubuskim, w ramach obchodów Europejskiego Dnia Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu – 18 października 2024 r.